FUNZO LA 25

1. Je, ni nani aliyemlinda Yakobo na kumrejesha salama kutoka nchi ya Harani hadi Kanaani?
-Mungu.

2. Je, jina la mwana wa Yakobo aliyempanda zaidi ya wote lilikuwa lipi?
-Yusufu.

3. Kwa sababu Yakobo alimpenda Yusufu zaidi ya ndugu zake, ndugu zake walimfikiria vipi Yusufu?
-Walimwonea wivu na pia walimchukia.

4. Je, ndoto ya kwanza ambayo Mungu alimpa Yusufu ilikuwaje?
-Katika hiyo ndoto, Yusufu na ndugu zake walikuwa wakifumba mafungu ya ngano shambani.

5. Je, ndoto ya pili ambayo Mungu alimpa Yusufu ilikuwaje?
-Kisha, jua, mwezi na nyota kumi na moja zikamsujudia Yusufu.

6. Je, hizo ndoto mbili zilimaanisha nini?
-Siku moja, Mungu atamfanya Yusufu mkuu, na jamii yake wangemsujudia.

7. Je, ni nani aliyejua hatima ya Yusufu na kumwonyesha katika ndoto?
-Mungu.

8. Yusufu alipowatembelea ndugu zake malishoni, je, ndugu zake walimfanyia nini Yusufu?
-Kwanza, Walimvua vazi lake na kumtupa katika kisima kikavu.
-Baadaye walimuuza kama mtumwa kwa wachuuzi wa watumwa.

9. Je, hao wachuuzi wa watumwa walimpeleka wapi Yusufu?
-Walimpeleka Misri.

10. Je, wachuuzi wa watumwa walimuuza Yusufu kama mtumwa kwa nani?
-Kwa Potifa.

11. Je, ni nini kilichofanyika Yusufu akiwa mtumwa wa Potifa?
-Mke wa Potifa alimsujudia Yusufu uongo na Potifa akamtia Yusufu gerezani.

-Je, Mungu alimsahau Yusufu?
-La.

-Mungu hawezi kusahau kumhusu yeyote.

-Yusufu yuko gerezani katika nchi ya Misri.

-Jina la mfalme wa Misri ni Farao.

-Siku moja, Mungu alimpa Farao, mfalme wa Misri ndoto.

Tusome Mwanzo 41:1-4

1-Ikawa, mwisho wa miaka miwili mizima, Farao akaota ndoto; na tazama, amesimama kando ya mto.
2-Na tazama, ng'ombe saba wazuri, wanono, walipanda kutoka mtoni, wakajilisha manyasini.
3-Na tazama, ng'ombe saba wengine wakapanda nyuma yao kutoka mtoni, wabaya, wamekonda, wakasimama karibu na wale ng'ombe wengine ukingoni mwa mto.
4-Kisha hao ng'ombe wabaya waliokonda wakawala wale ng'ombe saba wazuri, wanono. Basi Farao akaamka.

-Je, ni nani aliyempa Farao ndoto?
-Mungu.

-Je, ndoto ambayo Mungu alimpa Farao ilikuwaje?

-Ng’ombe saba wembamba waliwala ng’ombe saba wanono.

-Usiku huo huo, Mungu alimpa Farao ndoto ya pili.

Tusome Mwanzo 41:5-8

5-Akalala, akaota ndoto mara ya pili. Tazama, masuke saba yalimea katika bua moja, makubwa, mema.
6-Na tazama, masuke saba membamba, yamekaushwa na upepo wa mashariki, yakatokeza baada yao.
7-Kisha hayo masuke membamba saba yakayala yale masuke saba makubwa yaliyojaa. Basi Farao akaamka, kumbe! Ni ndoto tu.

8-Hata asubuhi roho yake ikafadhaika; akapeleka watu kuwaita waganga wote wa Misri, na watu wote wenye hekima walioko. Farao akawahadithia ndoto yake, wala hakuna aliyeweza kumfasiria Farao mambo hayo.

-Je, ndoto ya pili ambayo Mungu alimpa Farao ilikuwaje?

-Masuke saba membamba yalikula masuke saba yaliokuwa yamenona.

-Farao alikuwa mfalme wa Misri lakini Farao hakumwamini Mungu.

-Farao na watu wake waliziabudu jua, mwezi na nyota.

-Farao na watu wake waliabudu chura, wanyama na mto uliokuwa katika nchi yao.

-Ingawaje Farao hakumwamini Mungu, je Mungu aliweza kumwelekeza Farao kufanya alichotaka Mungu?
-Ndiyo.

-Je, Mungu anaweza kuwaelekeza watu ambao hawamwamini?
-Ndiyo.

-Mungu ndiye Mungu pekee, na anaweza kuwaelekeza watu kufanya anachotaka.

-Kwa sababu Mungu ni mkamilifu, kila anachofanya na watu ni kikamilifu.

-Majuzi wote wa Misri hawakuelewa ndoto ya Farao.

-Lakini mtu mmoja alimwambia Farao kuwa Yusufu angeweza kuelewa ndoto za Farao.

-Hivyo basi, Farao akaagiza Yusufu aletwe kutoka gerezani aje mbele yake.

Tusome Mwanzo 41:14-16

14-Ndipo Farao akapeleka watu, akamwita Yusufu, wakamleta upesi kutoka gerezani. Akanyoa, akabadili nguo zake, na kuingia kwa Farao.
15-Farao akamwambia Yusufu, Nimeota ndoto, wala hakuna awezaye kunifasiria; nami nimesikia habari zako, ya kwamba, usikiapo ndoto, waweza kuifasiri.
16-Yusufu akamjibu Farao, akisema, Si mimi; Mungu atampa Farao majibu ya amani.

-Yusufu alijua kuwa hakuwa na uwezo wa kuelewa ndoto ya Farao.

-Lakini Yusufu alijua kuwa Mungu alikuwa na uwezo wa kuelewa ndoto za Farao.

-Kwa sababu Yusufu alimwamini Mungu, Mungu alimfunulia maana ya ndoto za Farao.

Tusome Mwanzo 41:25-32

25-Yusufu akamwambia Farao, Ndoto ya Farao ni moja; Mungu amemwonyesha Farao atakayoyafanya hivi karibu.
26-Wale ng'ombe saba wema ni miaka saba; na yale masuke saba mema ni miaka saba. Ndoto ni moja.
27-Na wale ng'ombe saba, dhaifu, wabaya, waliopanda baada yao, ni miaka saba; na yale masuke saba matupu yaliyokaushwa na upepo wa mashariki, yatakuwa miaka saba ya njaa.
28-Ndivyo nilivyomwambia Farao, ya kwamba Mungu amemwonyesha Farao atakayoyafanya hivi karibu.
29-Tazama, miaka saba ya shibe inakuja, katika nchi yote ya Misri.
30-Kisha kutakuja miaka saba ya njaa baada yake; na shibe ile yote itasahauliwa katika nchi ya Misri, na njaa itaiharibu nchi.
31-Wala shibe ile haitajulikana katika nchi kwa sababu ya njaa inayokuja baadaye, maana itakuwa nzito sana.
32-Na ndoto ya Farao kwa vile ilivyokuja mara mbili, ni kwa sababu neno hilo Mungu amelithibitisha, na Mungu atalitimiza upesi.

-Je, ni nani aliyempa Yusufu kuelewa ndoto za Farao?
-Mungu.

-Je, ndoto mbili za Farao zilimaanisha nini?

-Miaka saba ya mazao tele ingeliwa na miaka saba ya ukame.

-Kwa sababu miaka saba ya utele na miaka saba ya kiangazi ilikuwa yanjaa, Yusufu alimpa Farao mpango.

Tusome Mwanzo 41:33-36

33-Basi, Farao na ajitafutie mtu wa akili na hekima amweke juu ya nchi ya Misri.

34-Farao na afanye hivi, tena akaweke wasimamizi juu ya nchi, na kutwaa sehemu ya tano katika nchi ya Misri, katika miaka hii saba ya kushiba.

35-Na wakusanye chakula chote cha miaka hii myema ijayo, wakaweke akiba ya nafaka mkononi mwa Farao wakakilinde kuwa chakula katika miji.

36-Na hicho chakula kitakuwa akiba ya nchi kwa ajili ya miaka hiyo saba ya njaa, itakayokuwa katika nchi ya Misri, nchi isiharibike kwa njaa.

-Yusufu alimshauri Farao amtafute mtu ambaye atakusanya na kuhifadhi chakula nyongeza katika miaka ya utele ili kuifadhi taifa dhidi ya miaka ya ukame.

-Je, Farao alifikiria vipi kuhusu wazo la Yusufu?

Tusome Mwanzo 41:37-40

37-Neno hilo likawa njema machoni pa Farao, na machoni pa watumwa wake wote.

38-Farao akawaambia watumwa wake, Tupate wapi mtu kama huyu, mwenye roho ya Mungu ndani yake?

39-Farao akamwambia Yusufu, Kwa sababu Mungu amekufahamisha hayo yote, hapana mwenye akili na hekima kama wewe.

40-Basi wewe utakuwa juu ya nyumba yangu, na kwa neno lako watu wangu watatawaliwa. Katika kiti cha enzi tu nitakuwa mkuu kuliko wewe.

-Farao alimfanya Yusufu kuwa mfalme wa Misri.
-Ni Farao pekee aliyekuwa mkuu kwa Yusufu Misri yote.

-Ingawaje Yusufu aliuzwa kama mtumwa na ndugu zake, Mungu hakumwacha Yusufu.

-Ingawaje Yusufu alitiwa gerezani, Mungu hakumwacha Yusufu.

-Je, Mungu alitimiza vipi ndoto alizompa Yusufu, Yusufu akiwa kijana mdogo?

-Mungu alimfanya Yusufu kuwa kiongozi wa Misri yote.

-Mungu hutenda kile anachopanga.

-Hakuna anayeweza kuzuia mipango ya Mungu.

-Baada ya Farao kumfanya Yusufu kuwa mfalme, alianza kukusanya na kuifadhi nyongeza ya mavuno ya miaka ya utele.

Tusome Mwanzo 41:46-49

46-Naye Yusufu alikuwa mwenye miaka thelathini, aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri. Yusufu akatoka mbele ya uso wa Farao, akapita katika nchi yote ya Misri.

47-Ikawa katika miaka ile saba ya shibe, nchi ikazaa kwa wingi.

48-Akakusanya chakula chote cha miaka ile saba katika nchi ya Misri. Akaweka chakula katika miji; chakula cha mashamba yaliyouzunguka kila mji, akakiweka ndani yake.

49-Yusufu akakusanya nafaka kama mchanga wa pwani, nyingi mno, hata akaacha kuhesabu, maana ilikuwa haina hesabu.

-Katika miaka ya utele, Yusufu aliifadhi nafaka nyingi ambayo haikuweza kuhesabika.

-Miaka saba ya utele ilipoisha, miaka saba ya kiangazi ilianza.

-Je, babake Yusufu na ndugu zake walikuwa wapi?

-Waliishi Kanaani.

-Kule Kanaani, pia kiangazi kilianza na babake Yusufu na ndugu zake waliishiwa na chakula.

-Babake Yusufu, Yakobo, alisema hivi:

Tusome Mwanzo 42:1-5

1-Basi Yakobo akaona ya kuwa kuna nafaka katika Misri, Yakobo akawaambia wanawe, Kwa nini mnatazamana?

2-Akasema, Angalia, nimesikia ya kuwa kuna nafaka Misri; shukeni huko mkatununulie chakula, tupate kuishi wala tusife.

3-Basi ndugu kumi wa Yusufu wakashuka Misri ili wanunue nafaka.

4-Walakini Benyamini, ndugu wa Yusufu, Yakobo hakumpeleka pamoja na ndugu zake, maana alisema, Mabaya yasimpate.

5-Wana wa Israeli wakaja wanunue chakula miongoni mwao waliokuja, kwa sababu kulikuwa na njaa katika nchi ya Kanaani.

-Babake Yusufu, Yakobo, aliwatuma wanawe Misri wakanunue nafaka.

-Je, ni nini kilichofanyika ndugu zake Yusufu walipofika Misri?

Tusome Mwanzo 42:6b-17

6-Nao ndugu zake Yusufu wakaja, wakainama kifudifudi mbele yake.

7-Yusufu akawaona nduguze, akawatambua, lakini alijifanya kama mgeni kwao. Akasema nao kwa maneno makali, akawaambia, Mmetoka wapi ninyi? Wakasema. Tumetoka nchi ya Kanaani, ili tununue chakula.

8-Yusufu akawatambua nduguze, bali wao hawakumtambua yeye.

9-Yusufu akazikumbuka zile ndoto alizowaotea. Akawaambia, Wapelelezi ninyi, mmekuja ili mwuone utupu wa nchi.

10-Wakamwambia, Hasha, bwana, watumwa wako tumekuja ili tununue chakula.

11-Sisi sote ni wana wa mtu mmoja tu watu wa kweli sisi; watumwa wako si wapelelezi.

12-Akawaambia, Sivyo, mmekuja ili mwuone utupu wa nchi.

13-Wakamwambia, Sisi watumwa wako tu ndugu kumi na wawili, wana wa mtu mmoja katika nchi ya Kanaani; na mdogo wetu yuko pamoja na baba yetu leo, na mmoja hayuko.

14-Yusufu akawaambia, Ndivyo nilivyowaambia, nikisema, Wapelelezi ninyi.

15-Mtabainika kwa njia hii; aishivyo Farao, hamtoki hapa, asipokuja huku huyo ndugu yenu mdogo.

16-Mpelekeni mmoja wenu, aende akamlete ndugu yenu, na ninyi mtafungwa, hata maneno yenu yahakikishwe, kama mna kweli ninyi; ikiwa sivyo, aishivyo Farao, ninyi ni wapelelezi.

17-Akawatia wote gerezani siku tatu.

-Yusufu aliwatambua ndugu zake, lakini ndugu zake hawakumtambua Yusufu.

-Je, kwa nini Yusufu alikuwa mkali kwa ndugu zake hadi kuwatia gerezani?

-Yusufu aliwataka ndugu zake wafikirie kuhusu kile walichomfanyia akiwa mdogo.

-Baada ya siku tatu, Yusufu aliwatoa ndugu zake wote kutoka gerezani ila mmoja wao.

-Hivi ndivyo Yusufu alivyowaambia ndugu zake:

Tusome Mwanzo 42:18-20

18-Yusufu akawaambia siku ya tatu, Fanyeni hivi, mkaishi, maana mimi namcha Mungu.

19-Kama ni wa kweli ninyi ndugu yenu mmoja na afungwe gerezani, nanyi nendeni mkachukue nafaka kwa njaa ya nyumba zenu,

20-mkamlete ndugu yenu mdogo kwangu; hivyo maneno yenu yatahakikishwa, wala hamtakufa. Ndivyo walivyofanya.

-Yusufu aliwapa ndugu zake nafaka na kuwaacha warejee Kanaani isipokuwa mmoja wao.

-Baada ya muda, nafaka ambayo Yusufu aliwapa ndugu zake wapeleke Kanaani iliisha.

-Hivyo basi, babake Yusufu aliwaagiza wanawe warejee Misri wanunue nafaka tena.

Tusome Mwanzo 43:1-5 & 11-15

1-Njaa ikawa nzito katika nchi.

2-Ikawa walipokwisha kula nafaka waliyoileta kutoka Misri, baba yao akawaambia, Rudini huko, mkatununulie chakula kidogo.

3-Yuda akamwambia akisema, Yule mtu alituagizia sana akisema, Hamtaniona uso wangu, ndugu yenu asipokuwa pamoja nanyi.

4-Ukimpeleka ndugu yetu pamoja nasi, tutashuka na kukununulia chakula.

5-Ila usipompeleka, hatushuki, maana mtu yule alituambia, Hamtaniona uso wangu, ndugu yenu asipokuwa pamoja nanyi.

11-Israeli, baba yao, akawaambia, Kama ndivyo, fanyeni hivi; twaeni tunu za nchi katika vyombo vyenu, mkamchukulie mtu huyo zawadi, zeri kidogo, na asali kidogo, ubani, na manemane, na jozi, na lozi.

12-Mkatwae fedha maradufu mikononi mwenu, na fedha zile zilizorudishwa kinywani mwa magunia yenu zirudisheni mikononi mwenu; labda zilisahauliwa.

13-Mtwaeni na ndugu yenu, mwondoke na kurudi kwa mtu yule.

14-Mungu Mwenyezi na awape rehema usoni pa mtu yule ili awafungulie ndugu yenu huyo mwingine, na Benyamini. Nami nikifiwa na watoto wangu, nimefiwa.

15-Basi hao watu wakatwaa zawadi ile, wakatwaa na fedha maradufu mikononi mwao, na Benyamini; wakaondoka, wakashuka mpaka Misri, wakasimama mbele ya Yusufu.

-Ndugu zake Yusufu walirejea Misri.

-Waliporejea Misri, Yusufu aliwaalika ndugu zake wote katika nyumba yake.

Tusome Mwanzo 43:16-17

16-Naye Yusufu alipomwona Benyamini pamoja nao, akamwambia msimamizi wa nyumba yake, Uwalete watu hawa nyumbani, ukachinje na kuandalia, maana watu hawa watakula pamoja nami adhuhuri.

17-Yule mtu akafanya kama Yusufu alivyomwambia Naye akawaleta watu hao nyumbani mwa Yusufu.

-Yusufu alipokuwa na ndugu zake, alijitambulisha kwao kwamba yeye ndiye.

Tusome Mwanzo 45:3-8

3-Yusufu akawaambia ndugu zake, Mimi ndimi Yusufu; baba yangu angali hai bado? Wala ndugu zake hawakuweza kumjibu, maana waliingiwa na hofu mbele yake.

4-Yusufu akawaambia ndugu zake, Karibuni kwangu; basi, wakakaribia. Akasema, Mimi ni Yusufu, ndugu yenu, ambaye mliniuza kwenda Misri.

5-Basi sasa, msihuzunike, wala msiudhike nafsi zenu, kwa kuniuza huku; maana Mungu alinipeleka mbele yenu kuhifadhi maisha ya watu.

6-Maana miaka hii miwili njaa imekuwa katika nchi, na iko tena miaka mitano isiyo na kulima wala kuvuna.

7-Mungu alinipeleka mbele yenu kuwahifadhia masazo katika nchi, na kuwaokoa ninyi kwa wokovu mkuu.

8-Basi si nyinyi mlionipeleka huku, ila Mungu; naye ameniweka kama baba kwa Farao, na bwana katika nyumba yake yote, na mtawala katika nchi yote ya Misri.

-Je, Yusufu aliwaambia nini ndugu zake?

-Yusufu alisema kuwa Mungu ndiye aliyemtuma Misri.

-Kwa sababu kulikuwa bado na kiangazi, Yusufu aliwaambia ndugu zake waende Kanaani wamlete baba yao Misri.

Tusome Mwanzo 45:9-11

9-Fanyeni haraka, mmwendee baba yangu, mkamwambie, Hivi ndivyo asemavyo mwanao Yusufu, Mungu ameniweka kuwa bwana katika Misri yote, basi unishukie, usikawie.
10-Nawe utakaa katika nchi ya Gosheni, utakuwa karibu nami, wewe, na wanao, na wana wa wanao, na wanyama wako, ng'ombe zako, na yote uliyo nayo. Nami nitakulisha huko;
11-maana bado imesalia miaka mitano ya njaa; usije ukaingia katika uhitaji, wewe, na nyumba yako, na yote uliyo nayo.

-Ndugu zake Yusufu walirejea Kanaani.

-Sikiliza kile ambacho ndugu zake Yusufu walimwambia baba yao Yakobo:

Tusome Mwanzo 45:25-28

25-Wakatoka Misri, wakafika nchi ya Kanaani kwa Yakobo, baba yao.
26-Wakampasha habari, wakisema, Yusufu angali hai; naye ndiye mtawala katika nchi yote ya Misri. Moyo wake ukazimia, kwa sababu hakuwasadiki.
27-Wakamwambia maneno yote ya Yusufu, aliyowaambia; na alipoona magari aliyoyapeleka Yusufu, ili

kumchukua, roho ya Yakobo baba yao ikafufuka.
28-Israeli akasema, Yatosha! Yusufu mwanangu angali hai; nitakwenda, nionane naye kabla sijafa.

-Kwa hivyo, babake Yusufu na ndugu zake Yusufu wakaelekea Misri kuishi na Yusufu.

Tusome Mwanzo 46:5

5-Yakobo akaondoka kutoka Beer-sheba; wana wa Israeli wakamchukua baba yao na watoto wao wadogo, na wake zao katika magari aliyoyapeleka Farao ili kumchukua.

-Je, kwa nini Yakobo alichukuwa jamii yake yote kwenda Misri?

-Kwa sababu Yusufu aliishi Misri.

-Kwa sababu kulikuwa na chakula kingi Misri.